

Täyttä elämää hyvinvoivassa kunnassa

Tuleva sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastuspalvelun uudistus muuttaa rakenteita ja toimintatapoja merkittävästi tulevan kuntavaalikauden aikana. Kunnassa on vankka kuntalaisen arjen tuntemus ja tosiasiallisesti mahdollisuus kehittää ja varmistaa hyvinvointia edistäviä palveluita.

- Kunnissa voidaan esimerkiksi ylittää valtakunnallisia minimimääräyksiä, jos ikääntyneen kuntalaisen tarpeet sitä edellyttävät. Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry:n kuntavaalitavoitteiden lähtökohta on, että ikääntyneet kansalaisemme voivat elää täyttä elämää hyvinvoivassa kunnassa, sanoo EKL:n puheenjohtaja Simo Paassilta.

1. Hyvinvoiva kunta edistää aktiivisesti hyvinvointia

Kuntien tulee uskottavasti ja aktiivisesti edistää kuntalaisten hyvinvointia ja osallisuutta edistämällä kulttuuri-, liikenne- ja liikuntapalvelujen saatavuutta. Palveluja ei saa viedä kuntalaisten ulottumattomiin digitalisaation myötä.

2. Hyvinvoivassa kunnassa asumisen ennakointia pidetään tärkeänä niin yksilöille kuin yhteiskunnalle

Tarvitsemme lisää esteettömiä ja laadukkaita koteja ja asumismuotoja, joihin palveluiden tuominen on mahdollista. Asuntotuotannossa tulee myös kehittää asumista, jossa kaikenikäiset ihmiset voivat asua yhdessä ja auttaa toisiaan. Laitoshoidon mahdollisuus tulee taata sitä tarvitsevalle.

Hoito-, hoiva- ja asumispalveluiden tulee olla riittäviä ja niitä tarvitsevan saavutettavissa taloudellisesti. Kuntien tulee tukea uusien ja monimuotoisten asumismuotojen käyttöön ottamista, kuten yhteisöllistä asumista ja monisukupolvisia asuintaloja.

Hyvinvoivassa kunnassa on nollatoleranssi kaikenlaiselle kaltoinkohtelulle. Kuntien tulee tehostaa alueellaan toimivien palvelu- ja hoitoyksiköiden seurantaa ja valvontaa.

3. Hyvinvoivassa kunnassa otetaan huomioon myös ne, joita digitalisaatio ei tavoita

Hyvinvoiva kunta ottaa digitalisaatiokehityksessä ikäihmiset huomioon ja turvaa palvelut niille, joilla ei ole valmiuksia tai mahdollisuuksia verkkopalvelujen käyttöön.

Tietotekniikkaopastusta on tarjottava ja tähän on varattava niin taloudellisia kuin henkilöresurssejakin. Vapaaehtoiset eivät voi yksin olla vastuussa verkkopalveluiden ja niissä tarvittavien välineiden opastamisesta.

4. Hyvinvoivassa kunnassa panostetaan eläkeläistoimintaan ja ikäihmisten aktivointiin

Kunnat eivät pysty korvaamaan eläkeläisjärjestöjen paikallisyhdistyksissä toimivia useita kymmeniä tuhansia vapaaehtoisia vertaisohjaajia. He tekevät ensiarvoisen tärkeää työtä ikäihmisten henkisen ja fyysisen terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseksi sekä yksinäisyyden torjumiseksi.

Kuntien tulee edistää eläkeläisyhdistysten toimintaedellytyksiä. Toiminnassa tarvittavat tilat on turvattava joustavasti ja maksutta. Kuntien julkiset tilat on avattava kansalaistoiminnan käyttöön.

5. Hyvinvoivassa kunnassa eläkkeensaajien tarpeisiin vastataan ja palvelut ovat aidosti saavutettavissa

Kunnassa tulee kiinnittää huomiota avun ja palvelujen saatavuuteen ja saavutettavuuteen. Lähipalveluja tulee kehittää siten, että myös haja-asutusalueilla asuvien tarpeisiin vastataan ja että he saavat tarvitsemansa avun mahdollisimman lähellä kohtuulliseen hintaan.

Kunnat eivät saa pestä käsiään ikääntyneiden kuntalaisten välttämättömien pankkipalvelujen tarjoamisesta ja tässä ne voisivat tehdä yhteistyötä pankkien kanssa. Jokaisessa kunnassa tulee olla vähintään yksi, vaikkapa pankkien yhdessä rahoittama palvelupiste, jossa ihminen voi hoitaa raha-asiansa.

Sote-uudistuksen myötä sote-palvelut siirtyvät hyvinvointialueiden vastuulle. Tämän suuren muutoksen aikana kuntien tulee huolehtia ikääntyneen hyvän arjen turvaamisesta. Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämistä kunnissa tehdään hyvillä infran ratkaisuilla, riittävillä kulttuuri- ja liikuntapalveluilla sekä järjestöjen toimintaedellytyksien suojelemisella. Sosiaali- ja terveydenhuollon maksut eivät saa olla esteenä palvelujen käyttämiselle.

Hyvinvoivassa kunnassa vanhusväestön hyvinvoinnin- ja terveydentilaa seurataan aktiivisesti, huolehditaan sekä henkisestä että fyysisestä kuntoutuksesta ja varmistetaan palveluiden tosiallinen saatavuus sekä saavutettavuus.

Kunnan tulee huolehtia omaishoitajien jaksamisesta, heille tuotettavien palveluiden, maksettavien palkkioiden ja vapaapäivien sekä muiden tukimuotojen riittävydestä ja oikea-aikaisuudesta.

6. Hyvinvoivassa kunnassa eläkkeensaaja on aktiivinen toimija, jota kuunnellaan

Ikääntyvät eläkkeensaajat ovat merkittävä voimavara kunnille. He toimivat vapaaehtois- ja vertaistoimijoina, ikääntyneiden vanhempiensa sekä lastenlastensa hoitajina. He ovat työelämän voimavarana ja kulttuuripalvelujen käyttäjinä huomattava ja koko ajan kasvava joukko kuluttajia.

Ikääntyneiden aseman vahvistuminen vaatii aitoa osallisuutta keskusteluun, vaikuttamiseen ja päätöksentekoon. Kunnallisten vanhusneuvostojen rooli on merkittävä ikääntyneiden kuntalaisten hyvinvoinnin edistäjänä. Vanhusneuvostojen toimintaedellytykset tulee turvata. Toimintaedellytyksille tulee luoda kansalliset standardit ja vanhusneuvostoilla tulee olla edustus lautakunnissa nuorisovaltuustojen tapaan.

- Kuntien vanhusneuvostoilla on runsaasti tehtäviä ja niille on annettava aito mahdollisuus vaikuttaa kunnassa. Maakunnan ja kuntien vanhusneuvostojen yhteistyön kehittämiseen ja keskinäisen tiedonvälityksen varmistamiseen tulee paneutua. Vanhusneuvostot on muodostettava pääosin eläkeläisjärjestöjen edustajista. Vain täten voidaan varmistaa kunnan ikäihmisten äänen kuuluminen maakunnan päätöksenteossa. Kuntien tulee yhteistyötä hyödyntäen edistää vanhusasiavaltuutetun toimintaa kuntatasolla. Jokaisella hyvinvointialueella on oltava vanhusasiamies, joka valvoo ikääntyneiden palvelujen toteutumista ja laatua omalla alueellaan, päättää puheenjohtaja Paassilta.

Kuntavaaliasiakirjamme kokonaisuudessaan on tämän tiedotteen liitteenä sekä suomeksi että ruotsiksi.

Lisätietoja:

Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry

puheenjohtaja, kunnallisneuvos Simo Paassilta, puh. 050 522 1201